

NIEUWSFLITS EXTRA: COMMISSIE CARITAS IN HET HEILIG LAND

Tussen 24 februari en 1 maart zijn wij, Kasper Donners, Jan Krapels, Arno Goessen en Matthijs Boeser, op werkbezoek in het Heilig Land. Eindelijk is het veilig genoeg om zo'n reis weer te maken. Niet alleen wij zijn daar heel blij mee; ook overal waar we komen zijn mensen verheugd dat we weer komen. De gastvrijheid is ongekend.

Tijdens het werkbezoek gaan we naar projecten waaraan we hebben bijgedragen of die we misschien in de toekomst kunnen ondersteunen. Waaraan besteedt men het geld, dat wij bijdragen?

We hebben gesprekken met mensen van de staf van het Latijns Patriarchaat (LPJ) en ook van Pontifical Mission for Palestine (PMP), beide in Jeruzalem. Hoe zien zij de ontwikkelingen in het Heilig Land. Waaraan is behoefte en waarmee kunnen wij helpen?

In deze extra Nieuwsflitsen schrijven we over onze ervaringen en tonen we wat beelden.

IN DEZE NIEUWSFLITS

- Nibal en Nisreen geven mensen weer een horizon (AFAQ);
- Father Francis leidt ons rond door het Bailasan Center;
- In gesprek met Eminentie Kardinaal Pierbattista Pizzaballa, *door Kasper*;
- Donderdagmorgen 26 februari 2026;
- Met Dima op bezoek bij zeven *living stones*.

Nibal en Nisreen geven mensen weer een horizon (AFAQ), *door Matthijs*.

Woensdagmorgen 25 februari om 9.45 uur brachten wij een bezoek aan Nibal Nassar en Nisreen Mansour die beide werken aan Project AFAQ.

Hoewel we in recente jaren hebben bijgedragen aan dit programma, is lang niet aan iedereen bekend wat dit project nu precies inhoudt.

Het is door het LPJ in het leven geroepen tijdens de Covid-19 crisis. Het toerisme stortte in en iedereen die daarvan afhankelijk was, verloor zijn of haar werk. Dat trof 70% van alle christenen op de Westelijke Jordaanoever.

In 2022 kwam een einde aan die crisis en kwam het toerisme weer

moeizaam op gang. Maar kort nadat het herstel echt intrad, werd het 7 oktober 2023. Iedereen kent de geschiedenis daarna.

Toch waren tijdens het gesprek met Nibal en Nisreen de getallen voor ons weer schokkend. 313.000 Palestijnen zijn zonder werk. In een stad als Bethlehem is meer dan 40% van de jongeren werkloos. En het getal dat ons het meeste trof; Op de Westelijke Jordaanoever wonen naar schatting van Bethlehem University nog slechts 28.000 – 37.000 christenen, 0,7% van de bevolking. En dat percentage daalt.

Christenen kunnen zich niet of nauwelijks nog veroorloven om in Bethlehem te wonen.

Om hen te helpen in hun bestaanszekerheid, ging het LPJ in 2021 een samenwerking aan met Bethlehem University om AFAQ vorm te geven. AFAQ betekent in het Engels *Horizons*.

Het project wil christenen de mogelijkheid bieden op nieuw en ander werk en het voorziet in:

- Startkapitaal en ondersteuning voor kleine (en grotere) zelfstandigen;
- Zogenaamde *Job readiness*- en professionaliseringstrainingen;
- Job-placement van christenen bij ondernemingen;
- de opleiding van onderwijzers in het geven van *school-capacity* trainingen.

Vanaf 2021 tot en met het jaar 2025 heeft het LPJ met AFAQ enkele honderden mensen in de leeftijd van 18 tot 50 verder geholpen, maar er is nog een grote lijst met wachtenden. Vanzelfsprekend is daarvoor geld nodig, maar we hebben ook gesproken over andere mogelijkheden voor ondersteuning. We spraken over een idee, dat ondernemers in Nederland de startups op de Westelijke Jordaanoever kunnen helpen met kennis en ervaring. Dat gaan we zeker verder verkennen.

Hieronder een Foto van een heel bijzondere startup: de Zayyan Band.

De enthousiaste jongeren van de band zijn geholpen met startkapitaal voor muziekinstrumenten waarmee ze muziek maken voor feestelijke gelegenheden als bruiloften en dergelijk. Inmiddels zijn ze daarmee succesvol.

Zayyan Band over AFAQ

'Your support for us is not just a Financial donation, but rather an Expression of trust that Enhances our ability to achieve Positive change in our society. We have witnessed how your Cooperation in supporting Christian Youth with small our musical grants can significantly impact their lives, especially as we are developing our musical and artistic talents'

Bezoek de facebookpagina voor meer informatie: <https://www.facebook.com/zayyanband/>

Father Francis leidt ons rond door het Bailasan Center, door Matthijs.

Na het bezoek aan AFAQ bracht onze chauffeur ons naar het Bailasan Center, de instelling van het LPJ dat zich richt op de geestelijke verzorging van christenen in de regio Bethlehem. De kerstactie van 2025 was hier voor bestemd. Na een gesprek in zijn werkkamer leidde Father Francis, die aan het hoofd staat van de kleine staf, ons rond. Zelf heeft hij een *masters degree* in counseling.

Father Francis vertelde over de ontwikkelingen van het centrum na de start nu ruim anderhalf jaar geleden. Zijn staf bestaat inmiddels uit 5 professionals op het gebied van counseling en sociale psychologie. In totaal zijn 8 mensen werkzaam.

Samen bieden zij geestelijke hulp aan vooral teenagers en getrouwde stellen. In het eerste jaar hebben zij in ruim 90 zorgvragen hulp kunnen bieden. Als gevolg van de zware omstandigheden in de regio ontstaan in huwelijke veel spanningen wanneer mannen hun werk verliezen en hun rol van kostwinner niet goed kunnen invullen. Spanningen die ook afstralen op de kinderen en jongeren thuis. Juist in die situaties is counseling heel effectief.

Recent is het centrum ook gestart met de groepstherapieën aan vrouwen die het moeilijk hebben. Hieronder enkele van de foto's die zijn gemaakt tijdens de rondleiding.

In gesprek met Eminentie Pierbattista Pizzaballa, door Kasper.

Na onze bezoeken aan AFAQ en Bailasan Center hebben we na de lunch op woensdag 25 februari ruim een half uur gesproken met de patriarch van Jeruzalem, Pierbattista kardinaal Pizaballa. Een grote eer.

De belangrijkste besproken punten zijn:

- Humanitaire hulp blijft van levensbelang. Het AFAQ-programma is daarbij van groot belang. De kerk kan niet alleen bidden en preken, maar moet ook dienen.
- *"Ik ben niet bang"*. De patriarch verbleef een aantal keren een aantal dagen in Gaza bij de mensen daar.
- We moeten stoppen met iedere keer opnieuw wachten op het einde van de crisis of het einde van het conflict. Leven in deze conflictsituatie hoort bij het leven in het H. Land.

- Hoop is geen oplossing. Hoop is een persoonlijke houding gebaseerd op je geloof. Hoop zijn de betrokken en enthousiaste mensen in het H. Land.
- Communicatie van levensbelang. Er is journalistieke deskundigheid nodig om mensen en projecten in het H. Land goed tot hun recht te laten komen.
- De theologische vorming van leken in het Arabisch is van groot belang. We hebben nieuw leiderschap nodig in de christelijke gemeenschappen.

Vanzelfsprekend verdient dit gesprek een meer compleet verslag. Dat volgt op een ander tijdstip. Hier alvast de foto

Donderdagmorgen 26 februari 2026, door Arno.

Gisteravond kregen wij een bericht dat KLM haar vluchten van en naar Tel Aviv vanaf zondag gaat annuleren. Reden hiervan was ons onbekend, maar met de gedachte dat wij met Austrian Airlines vliegen, zijn wij gaan slapen.

Aan de ontbijttafel meldde de patriarch ons dat ook Lufthansa de vluchten zou gaan staken..... Wij besluiten verdere berichtgeving af te wachten en gaan aan het werk.

De ochtend wordt op het patriarchaat doorgebracht met een uitleg door de CEO Social Department van het LPJ, Dima Kalak Khoury. Zij en haar team dat totaal uit 6 personen bestaat (vier in Jeruzalem en twee in de Palestijnse gebieden) voeren de sociale projecten van het Patriarchaat uit.

De sociale problematiek die onder de Christenen is ontstaan tijdens de Covid19-periode en de daarop volgende oorlog in Gaza is enorm. Het overgrote deel (70% op de West Bank) van de Christenen was werkzaam in de toeristenindustrie. Door het wegblijven van pelgrims en toeristen kwamen zij zonder inkomen te zitten.

Hierop heeft het LPJ sociale programma's opgestart zodat de armsten van de armsten geholpen worden.

Hierbij valt te denken aan hulp bij opvangen van hoge financiële kosten van huisvesting, (chronische) medicijnen, food coupons, kosten van scholing van de kinderen en juridische hulp bij problemen. Daarenboven draagt het LPJ veel zorg voor omscholing zodat men kan voorzien in eigen levensonderhoud om niet afhankelijk te worden van hulp. Waar mogelijk creëert het LPJ tijdelijke banen tegen een gematigd salaris zodat er wat inkomen is.

Hulp wordt ook geboden door counseling aan vrouwen van gezinnen die getroffen zijn, zij worden gezien als de backbone van de familie en zijn gemakkelijker benaderbaar. Voor jeugdigen (18-35 jaar) waarvan ouders door de crisis het hoofd niet boven water kunnen houden is het Social Departement van LPJ het Youth Empowerment program gestart voor Oost-Jeruzalem en het Noorden en Zuiden van de West Bank.

Waar voor de Covid er maandelijks zo'n 57 hulpvragen bij het LPJ binnenkwamen zijn dit er nu 200!!! Voor het Social Department een enorme taak. Maar met in de gedachten 'werk in liefde en geloof met hoop op vrede voor de Christen' voeren zijn hun taak uit.

Na een korte pauze waarin de commissie caritas overlegt vervolgen wij met een ontmoeting met Sami El-Yousef, de CEO van de Latijns Patriarchaat Jeruzalem (LPJ).

Hij schetst de situatie van het LPJ in deze crisistijd, de nieuwe operations en de doorgevoerde herstructurering van de diverse afdelingen binnen het LPJ welke. afgelopen jaar zijn doorgevoerd. Ook geeft hij ons een inkijkje in de financiering; alleen al voor noodhulp was in 2025 \$22 miljoen nodig is.

Er wordt ook uitvoering stilgestaan bij het AFAQ (Horizon) project waarover gisteren al meer is gemeld.

Nummer 1 speerpunt van het LPJ is creëren van werk voor de werklozen en zorgen dat er géén afhankelijkheid ontstaat van het LPJ.

In Sami's optiek moeten wij 'invest in levende stenen (living stones) en niet in stenen'.

Met Dima op bezoek bij zeven *living stones*, door Arno.

In de middag worden wij door Dima Khoury en h.aar collega George meegenomen door de Old City van Jeruzalem voor het bezoeken van een zevental *living stones* die door het social department worden gesteund. Wij krijgen een inkijkje in het bestaan dat de Christenen momenteel hebben om te kunnen overleven in het Heilig Land.

1. Wij komen terecht bij het Collège Des Frères 'La Salle' bij de New Gate. Hier werkt Mauriël door ondersteuning van het LPJ. Zij is een vrouw van 30 jaar die woont in de Old City. Door haar beperkingen heeft zij een werkomgeving nodig met ondersteuning. Deze heeft zij als schoonmaker in de keuken bij de Frères dankzij LPJ gevonden. Bij de Frères wordt ook nog gesproken over de eerder door de Landscommanderij gedoneerde kassen voor het kweken van groenten. Deze worden goed gebruikt.

2. Onderweg door de steegjes komen wij Mario tegen. Hij heeft mede dankzij steun van LPJ een

tuk tuk kunnen aanschaffen en brengt hiermee voor diverse bedrijfjes goederen rond door de stad. Na een periode van werkloosheid kan hij zo voorzien in zijn levensbehoefte zonder afhankelijk te zijn. Gaande de middag komen wij Mario nog elders met zijn tuk tuk tegen die volgeladen is met Nederlands bier dat hij moet bezorgen.

3. Daarna ontmoeten wij de 35 jarige Dorien, moeder van 2 kinderen die als receptioniste heeft gewerkt in een hotel en werkloos is geraakt. Wij ontmoeten haar in het Dar Al-Consulmuseum waar zij werk heeft gevonden als gastvrouw en rondleidster. Ook zij heeft voor haar gezin financiële bestaansrecht gevonden door hulp van LPJ.

4. Volgende bezoek wordt gebracht, na het beklimmen van diverse trappen, aan het gezin van David en Nancy en hun vier kinderen. Door het verliezen van baan en inkomen waren zij in financiële problemen gekomen en konden zij hun huur niet meer betalen en zijn zij met het gezin op straat komen te staan. LPJ heeft gezorgd dat zij onderdak hebben gekregen in een woning (32m2 met z'n

zessen !!!) van de Curie. Voor deze woningen van de Curie hoeft men geen huur te betalen. Verder ontvangen zij voedselcoupons en lesgeld voor de kinderen. Ondertussen werkt David parttime als chauffeur en Nancy 3 uur per dag voor de Orthodoxe Kerk. Het is een zwaar leven voor dit gezin.

5. Het koppel Robert en Shireen hebben een atelier waar zij met behulp van een lasermachine, 3D printer en plotter prachtige kado-objecten vervaardigen en verkopen. Door ondersteuning bij de opstart van hun bedrijfje kunnen zij nu voorzien in hun levensonderhoud.

6. Verderop bereiken wij in een woonblok de Karim family. Vader Joël, vrouw en drie kinderen. Dit gezin woont in een woning met keukentje en één ruimte van 4x6m waarin het gehele gezin moet leven en slapen. Na een tijd van werkloosheid door Covid en oorlog heeft hij met steun van het LPJ zijn rijbewijs als buschauffeur behaald en kan nu 3 dagen per week werken. Echter, hij verdient niet voldoende om in het levensonderhoud van zijn gezin te voorzien. Hij legt uit dat alleen de huur al \$700 bedraagt; Kosten van onder andere water, electra en voedsel zijn sinds Covid verdrievoudigd! Het is onmogelijk zonder de diverse steun van LPJ als Christen te leven in Jeruzalem. Hij geeft aan dat een groot deel van de Christenen weg zal moeten trekken als steun weg komt te vallen. Martin stelt hem de vraag of hij nog wel eens droomt. Joël wordt emotioneel en zegt dat hij droomt dat zijn kinderen het beter zullen hebben, kunnen gaan studeren, een toekomst mogen hebben. Aan het einde van het gesprek staat Joël op en met zijn gezin samen bidt hij het Onze Vader, in het Arabisch. Daarna doen wij dat en in het Nederlands; Wat een gevoel van verbondenheid met elkaar. Met het gezin in ons hart gesloten en een brok in onze kelen verlaten wij het gezin.

7. Aan het einde van onze bezoeken in Jeruzalem gaan wij een koffiebar binnen waar Jack met behulp van het LPJ werk heeft gevonden als beginnend barista. Daar nemen we afscheid van Dima die als hulpverlener met haar team voor vele Christen hoop mag verspreiden.

Donderdag slot, door Arno

De dag wordt afgesloten met een maaltijd die wij samen met Sami El-Yousef mogen hebben.

Terug op het Latijns Patriarchaat schrijf ik nu de laatste regels van dit verslag.

Teruglezend is het een bijzondere dag met bijzonder ontmoetingen geweest. Nu wetende dat wij door onze hulp en aanwezigheid kunnen en moeten helpen onze Christen medemens een menswaardig en onafhankelijk bestaan te laten hebben. Dat een volgende generatie het beter mag krijgen is de droom van Joël voor zijn kinderen, de droom van ons allen.